

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ТЕРИТОРІАЛЬНИЙ ВІДДІЛ ОСВІТИ КОМУНАРСЬКОГО РАЙОНУ
ДЕПАРТАМЕНТУ ОСВІТИ І НАУКИ ЗАПОРІЗЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ
ЗАКЛАД ПОЗАШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ
«КОМУНАРСЬКИЙ РАЙОННИЙ ЦЕНТР МОЛОДІ ТА ШКОЛЯРІВ»
ЗАПОРІЗЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ Закладу позашкільної
освіти «Комунарський районний
центр молодів та школярів»
Запорізької міської ради

« 21 » 08 2023 № 67-0

Директор ЗПО «КРЦМтаШ» ЗМР
Михайло ХВАСТИК

Навчальна програма з позашкільної освіти
гуманітарного напрямку
Англійська мова

1 рік навчання

основний рівень - 1 рік

м. Запоріжжя – 2023

Укладач:

Мамай Анастасія Сергіївна - керівник гуртка гуманітарного напрямку (англійська мова) Закладу позашкільної освіти «Комунарський районний центр молоді та школярів» Запорізької міської ради

Рецензенти:

Старікова Олена Михайлівна - методист Закладу позашкільної освіти «Комунарський районний центр молоді та школярів» Запорізької міської ради;

Тригуб Наталія Григорівна - методист Закладу позашкільної освіти «Комунарський районний центр молоді та школярів» Запорізької.

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Сучасні динамічні інтеграційні процеси зумовлюють нові вимоги до освіти. Її реформування має на меті забезпечити потреби дітей та учнівської молоді у творчій самореалізації, інтелектуальному й духовному розвитку, професійному самовизначенні відповідно до їх інтересів і здібностей.

Актуальність навчальної програми з позашкільної освіти гуманітарного напрямку (англійська мова) пов'язана з активним процесом оновлення змісту освітньої діяльності, переорієнтацією позашкільної освіти на комунікативно діяльнісне, особистісно орієнтоване та культурологічне спрямування, формування у вихованців комунікативних компетентностей на засадах лінгвістичного, мовленнєвого та соціокультурного досвіду.

Навчальна програма розроблена з урахуванням вимог чинного законодавства в галузі освіти та реалізується в роботі гуртків, секцій, творчих об'єднань гуманітарного напрямку позашкільної освіти.

Метою програми є формування у вихованців пізнавальної, практичної, творчої і соціальної компетентностей у процесі вивчення англійської мови в галузі мовознавства.

Основні завдання полягають в формуванні у вихованців таких компетентностей:

- пізнавальної - поглибити та систематизувати знання з англійської мови як знакової системи, її розвитку, функціонування; засвоїти загальні знання з лінгвістики як науки; поглибити країнознавчі знання; оволодіти культурологічними знаннями, мовленнєвим етикетом; розширити знання з основ проєктної діяльності;
- практичної - формувати словниковий запас, граматичний стрій мовлення; розвивати вміння і навички мовленнєвої діяльності; оволодіти навичками проведення проєктної діяльності; застосувати набуті знання в інтелектуальній діяльності; формувати аналітичне та критичне мислення;
- творчої - підвищувати інтерес до пізнавально-пошукової, проєктної

діяльності; активізувати потреби у творчій самореалізації та духовному самовдосконаленні; реалізовувати потенційні творчі можливості; розвивати мовленнєві здібності, ораторську майстерність, логічне мислення, творчі здібності, уяву, фантазію, творчий підхід до проведення проєктної діяльності;

- соціальної - виховувати громадянську позицію, національні та загальнолюдські культурні та духовні цінності; прищеплювати повагу до праці загалом і роботи над словом зокрема; розвивати відповідальність, самостійність, впевненість у власних силах; навчати працювати в групі, виконувати різні соціальні ролі в колективі; виховувати свідоме ставлення до майбутньої професійної діяльності; сприяти соціалізації, професійному самовизначенню та самореалізації.

Програма розрахована на роботу з вихованцями 14-18 років, здібними до проєктної діяльності.

Програма передбачає навчання за основним рівнем протягом одного року. На опрацювання навчального матеріалу відводиться 144 години на рік, 4 години на тиждень.

Програмою передбачено вивчення теоретичного матеріалу та виконання практичних завдань. Спрямованість на вивчення англійської мови, формування мовної, лінгвістичної, культурологічної та комунікативної компетенцій зумовила структуру програми.

Навчально-тематичний план програми містить лінгвістичний, комунікативний, культурологічний і проєктний структурні блоки.

Метою лінгвістичного блоку є поглиблення й узагальнення знань вихованців із розділів «Лексичне та граматичне значення слова. Частини мови», «Синтаксис англійської мови», «Словниковий склад англійської мови», «Будова слова. Словотворення», «Стилістика англійської мови».

Тематика комунікативного блоку «Основи мовленнєвої комунікації» сприяє вдосконаленню навичок мовленнєвої комунікації, ведення дискусії, виступу перед аудиторією. Вивчення матеріалу спрямовано на розвиток у вихованців

самостійного мислення, застосування нестандартних підходів до розв'язання освітніх завдань.

Теми занять культурологічного блоку «Мова та культура» сприяють розширенню кругозору і знань учнів про культуру, мистецтво, звичаї, традиції жителів Великої Британії.

Зміст проєктного блоку «Основи проєктної діяльності» спрямований на оволодіння вміннями і навичками проєктної діяльності як ефективного методу поєднання теоретичних знань із практичною діяльністю та сучасними технологіями.

Залежно від мети й завдань послідовно застосовуються групові й індивідуальні форми роботи. Основними формами організації занять є лекції, практичні заняття, тренінги, ділові та рольові ігри, семінари, консультації, захист проєктів тощо. Передбачається використання інтерактивних, евристичних, пошукових, пояснювально-ілюстративних, дослідницьких методів, а також методів активізації пізнавальної діяльності.

Для оцінювання результатів освітньої діяльності вихованців передбачено такі форми контролю: поточний (співбесіда, обговорення, тестування, вікторина, розв'язування творчих завдань, оформлення рефератів і постерів), проміжний (виконання завдань проміжних етапів проєктної роботи, участі в конференціях, конкурсах, турнірах, пітчингах). Використовуються сучасні інтерактивні ресурси для контролю знань (Google sheets, Mentimeter, Quizizz, Miro).

Індивідуальна робота передбачає консультації щодо проведення проєктної діяльності, роботу з інформацією, інтерв'ювання, анкетування, підготовку до різноманітних конкурсів.

На заняттях гуртка застосовуються друковані, технічні засоби навчання, освітні платформи для дистанційного навчання. У разі необхідності проведення занять у дистанційному синхронному форматі застосовуються сервіси для інтерактивних конференцій (Zoom, Google meets та ін.), з метою організації дистанційної асинхронної взаємодії використовуються інтерактивні середовища Google Classroom тощо.

Програма гуртка може використовуватися під час проведення занять у групах індивідуального навчання, організованих відповідно до Положення про порядок організації індивідуальної та групової роботи в позашкільних навчальних закладах.

Основний рівень, перший рік навчання
НАВЧАЛЬНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

Розділ, тема	Кількість годин		
	теоретичних	практичних	усього
Вступ	1	1	2
Розділ 1. Лексичне та граматичне значення слова. Частини мови	10	11	21
1.1. Іменник	1	2	3
1.2. Дієслово	2	2	4
1.3. Прикметник	1	1	2
1.4. Займенник	1	1	2
1.5. Прислівник	1	1	2
1.6. Числівник	1	1	2
1.7. Прийменник	1	1	2
1.8. Артикль	1	1	2
1.9. Сполучник	1	1	2
Розділ 2. Синтаксис англійської мови	4	8	12
2.1. Просте речення. Види простих речень	1	2	3
2.2. Члени речення	1	2	3
2.3. Вставні слова та конструкції	1	2	3
2.4. Порядок слів	1	2	3
Розділ 3. Словниковий склад англійської мови	6	15	21
3.1. Загальноживана лексика	1	2	3
3.2. Терміни, професійна лексика. Наукова термінологія	1	5	6

3.3. Історичні зміни у словниковому складі мови	1	2	3
3.4. Основні джерела збагачення мови	1	2	3
3.5. Фразеологізми	2	4	6
Розділ 4. Будова слова. Словотворення	3	6	9
4.1. Будова слова	1	2	3
4.2. Словотворення різних частин мови	2	4	6
Розділ 5. Стилїстика англійської мови	3	9	12
5.1. Стилї і жанри мовлення	1	2	3
5.2. Особливості наукового стилю	1	5	6
5.3. Текст. Типи текстів за стилями та жанрами	1	2	3
Розділ 6. Основи мовленнєвої комунікації	5	13	18
6.1. Види і функції комунікації	1	2	3
6.2. Специфіка ведення діалогу	1	2	3
6.3. Виступ перед аудиторією	2	4	6
6.4. Мова та культура	1	5	6
Розділ 7. Проєктна діяльність	17	30	47
7.1. Робота над проєктом	8	15	23
7.2. Презентація результатів проєктної діяльності	9	15	24
Підсумок	1	1	2
Разом	50	94	144

ЗМІСТ ПРОГРАМИ

Вступ (2 год.)

Теоретична частина. План роботи. Мета, завдання роботи гуртка. Інструктаж із безпеки життєдіяльності. Правила поведінки в закладі, кабінеті. Організаційні питання.

Практична частина. Написання тесту для перевірки рівня підготовки вихованців. Анкетування вихованців.

Розділ 1. Лексичне та граматичне значення слова. Частини мови (21 год.)

1.1. Іменник (3 год.)

Теоретична частина. Іменник (the Noun), його лексичне і граматичне значення. Морфологічні характеристики іменника. Число: однина, множина, винятки (the singular, the plural). Відмінки: загальний, присвійний (the common case, the genitive case); злічувані, незлічувані (countable nouns, uncountable nouns); загальні, власні (proper nouns, common nouns).

Практична частина. Робота з довідниками, підручниками, посібниками, таблицями-схемами, картками. Виконання вправ (оцінювання мовного матеріалу: визначення мовних помилок, відхилень від норми, їх корегування), пошукових і тестових завдань.

1.2. Дієслово (4 год.)

Теоретична частина. Дієслово (the Verb), лексичне та граматичне значення, морфологічні характеристики. Стверджувальна, питальна та заперечна видо-часові форми дієслова в Present / Past / Future Simple; Present / Past / Future Progressive; Present / Past / Future Perfect Simple; Present / Past / Future Perfect Progressive; Future-in-the-Past; структури to be going to + Infinitive, used to or would+ Infinitive; способи дієслова (the Moods): дійсний (the Indicative Mood), наказовий (the Imperative Mood), умовний (the Subjunctive Mood).

Практична частина. Робота з довідниками, підручниками, посібниками,

таблицями-схемами, картками. Виконання граматичних вправ. Підбір ілюстративного мовного матеріалу (прикладів) за граматичними темами з автентичних художніх і публіцистичних текстів.

1.3. Прикметник (2 год.)

Теоретична частина. Прикметник (the Adjective), лексичне та граматичне значення, морфологічні характеристики. Види прикметників: якісні (qualitative adjectives), кількісні (relative adjectives), субстантивовані (substantivized adjectives). Ступені порівняння (degrees of comparison). Порядок прикметників у фразі (adjective order).

Практична частина. Підбір ілюстративного мовного матеріалу (прикладів) за граматичними темами з автентичних художніх і публіцистичних текстів. Виконання рецептивно-продуктивних граматичних вправ, вправ на оцінювання мовного матеріалу (визначення мовних помилок, відхилень від норми та корегування), тестових завдань.

1.4. Займенник (2 год.)

Теоретична частина. Займенник (the Pronoun), морфологічні характеристики. Види займенників: особові (personal pronouns): I, he, she, it, we, you, they; присвійні (possessive pronouns / adjectives): my, his, her, its, our, mine, hers, ours, yours, etc.; зворотні (reflexive pronouns): myself, himself, herself, ourselves, etc.; неозначені (indefinite pronouns): some, any, somebody, something, etc.; вказівні (demonstrative pronouns): this (these), that (those), such, (the) same; відносні (relative pronouns): who, whose, which, that, as; універсальні (defining pronouns): each, all, either, both, every, everybody, etc.; заперечні (negative pronouns): no, none, neither, nobody, no one, nothing; питальні (interrogative pronouns): who, whose, what, which. *Практична частина.* Робота з довідниками, посібниками, таблицями-схемами, картками. Виконання тренувальних, пошукових і тестових завдань.

1.5. Прислівник (2 год.)

Теоретична частина. Займенник (the Adverb), морфологічні

характеристики. Види прислівників: частотні (adverbs of frequency): often, seldom, ever, sometimes, etc.; часу (adverbs of time): today, tomorrow, soon, etc.; ступеня (adverbs of degree, measure): very, enough, half, too, hardly; способу (adverbs of manner): kindly, quickly, hard, etc.; місця та напрямку (adverbs of place and direction): inside, here, backwards, upstairs, etc.; причини та наслідку (adverbs of cause and consequence): therefore, consequently, accordingly, etc.; ступені порівняння (degrees of comparison).

Практична частина. Робота з довідниками, підручниками, таблицями-схемами, картками. Виконання вправ, тестів, творчих завдань.

1.6. Числівник (2 год.)

Теоретична частина. Морфологічні характеристики.

Види числівників (the Numerals): кількісні (cardinals) від 1 до 1 000 000; порядкові (ordinals) від 1 до 100.

Практична частина. Робота з довідниками, підручниками, посібниками. Виконання вправ на підстановку відсутніх елементів у реченні, тестових завдань.

1.7. Прийменник (2 год.)

Теоретична частина. Прийменник (the Preposition), морфологічні характеристики. Види прийменників: місця та напрямку (prepositions of place and direction): on, in, under, to, below, between, up, down, over, across, etc.; часу (prepositions of time): before, after, at, etc.

Практична частина. Робота з довідниками, посібниками, картками. Виконання вправ для визначення виду прийменника, його місця в реченні.

1.8. Артикль (2 год.)

Теоретична частина. Правила вживання артиклів. Види артиклів (the Articles): означений (the definite article) і неозначений (the indefinite article). Відсутність артикля.

Практична частина. Робота з довідниками, підручниками, посібниками, таблицями-схемами, картками. Підбір ілюстративного мовного матеріалу (прикладів) з автентичних художніх і публіцистичних текстів. Виконання граматичних і лексичних вправ.

1.9. Сполучник (2 год.)

Теоретична частина. Сполучники. Види сполучників (the Conjunctions). Сурядні сполучники (Coordinating Conjunctions): з'єднувальні (Copulative Conjunctions): and, as well as, nor, neither... nor, not (only) ... but (also), both; розділові (Disjunctive Conjunctions): or, either... or; протиставні (Adversative Conjunctions): and, but, still, nevertheless, yet, however, anyhow; причинно-наслідкові (Causative consecutive Conjunctions): hence, so, thus, therefore, for. Підрядні сполучники (Subordinating Conjunctions): з'ясувальні (Objective, subjective, predicative Conjunctions): that, if; тимчасові (Conjunctions of time): as soon as, as long as, as, till, until, before, after, when, since, while; причинні Conjunctions of reason / cause): as, because, because of, since, so ... that, considering; цільові (Conjunctions of purpose): that, in order to, so that; умовні (Conjunctions of condition): if, unless, provided (that), supposing (that), once; допустові (Concessive Conjunctions): although, though; образу дії та порівняння (Conjunctions of manner and comparison): as, as if, as though, than, as as; наслідкові (Resultative Conjunctions): that, so that.

Практична частина. Виконання вправ на перебудову речень, текстів.

Розділ 2. Синтаксис англійської мови (12 год.)

2.1. Просте речення. Види простих речень (3 год.)

Теоретична частина. Види простих речень (the Simple Sentences): розповідне (the declarative sentence); спонукальне (the imperative sentence): commands, requests, invitations, etc.; вигукове (the exclamatory sentence): What a/an...! How...!; запитання (the interrogative sentence), види запитань (general questions, special questions, alternative questions, disjunctive questions).

Практична частина. Робота з довідниками, посібниками, таблицями-схемами. Складання опорних таблиць. Виконання вправ на побудову різних видів запитань. Підбір ілюстративного мовного матеріалу (прикладів) з автентичних художніх і публіцистичних текстів.

2.2. Члени речення (3 год.)

Теоретична частина. Члени речення: підмет (the Subject), присудок (the Predicate), означення (the Attribute), додаток (the Object), обставина (the Adverbial Modifier); однорідні члени речення.

Практична частина. Робота з довідниками, підручниками. Складання речень. Синтаксичний розбір речень. Підбір ілюстративного мовного матеріалу (прикладів) з автентичних художніх і публіцистичних текстів.

2.3. Вставні слова та конструкції (3 год.)

Теоретична частина. Вставні слова та конструкції: вигуки (Interjections), звертання (Direct address), вставні слова / парантези (Parenthesis).

Практична частина. Робота за ілюстративним мовним матеріалом (прикладами) з автентичних художніх і публіцистичних текстів.

2.4. Порядок слів (3 год.)

Теоретична частина. Прямий порядок слів (Direct Word Order). Інверсія (Inversion).

Практична частина. Виконання вправ на перебудову речень із використанням інверсії.

Розділ 3. Словниковий склад англійської мови (21 год.)

3.1. Загальноживана лексика (3 год.)

Теоретична частина. Основні відомості з лексикології. Лексичне значення слова. Однозначні і багатозначні слова. Пряме і переносне значення слова. Загальноживана лексика. Походження слів. Синоніми, антоніми, омоніми.

Практична частина. Робота зі словниками різних видів (тлумачним, перекладним, словниками синонімів та антонімів), схемами, таблицями. Складання синонімічних лексичних рядів, виконання завдань на використання мови (Use of English Tasks). Виконання пошукових творчих завдань, вправ на запобігання лексичним помилкам і розширення активного словника.

3.2. Терміни, професійна лексика. Наукова термінологія (6 год.)

Теоретична частина. Термінологія, терміни, діалектизми, професійна лексика. Наукова термінологія.

Практична частина. Робота з довідниками. Виконання завдань до текстів

із термінами, науковою лексиною. Виконання тестових завдань. Складання словника юного науковця мови.

Практична частина. Складання неологічних словників. Розв'язування лінгвістичних задач. Семінар «Історія розвитку англійської мови: сучасні тенденції». Виконання групового проєкту.

3.3. Основні джерела збагачення мови (3 год.)

Теоретична частина. Джерела збагачення англійської мови. Деривація. Словоскладання. Семантизація. Конверсія. Запозичення. Аббревіація.

Практична частина. Робота з довідниками, схемами, таблицями. Семінар «Сучасна англійська мова: шляхи збагачення». Виконання групових проєктів. Складання концепт-карт.

3.4. Фразеологізми (6 год.)

Теоретична частина. Фразеологізми, їх лексичне значення, стилістична приналежність, роль. Підходивітчизняних і зарубіжних мовознавців щодо класифікації фразеологізмів.

Практична частина. Робота зі словниками різних видів (фразеологічним, тлумачним, перекладним), схемами, таблицями. Складання неологічних, фразеологічних словників. Розв'язання лінгвістичних задач. Виконання проєктів із фразеології, лінгвістичних досліджень компаративного характеру. Складання концепт-карт.

Розділ 4. Будова слова. Словотворення (9 год.)

4.1. Будова слова (3 год.)

Теоретична частина. Будова слова. Прості і складнобудовані слова. Способи творення слів: афіксація, конверсія, осново- і словоскладання, скорочення. Складноскорочені слова.

Практична частина. Робота зі словниками різних видів (морфемним, словотвірним, орфографічним тощо), схемами, таблицями, аутентичними текстами. Укладання таблиць, словника-довідника. Семінар «Телескопія: продуктивний спосіб творення нової лексики сучасної англійської мови».

4.2. Словотворення різних частин мови (6 год.)

Теоретична частина. Основні правила побудови іменника, прикметника, дієслова, прислівника в англійській мові. Продуктивні афікси та способи творення частин мови.

Практична частина. Робота зі словниками, аутентичними текстами. Тренувальні лексичні вправи на утворення різних частин мови, визначення значення похідного слова за словотворчими афіксами. Виконання тестових, пошукових завдань. Складання словотворчих ланцюгів, «дериваційних дерев» із застосуванням інтелект-мап (mind mapping). Вікторина «Відгадай значення слова».

Розділ 5. Стилїстика англійської мови (12 год.)

5.1. Стилї і жанри мовлення (3 год.)

Теоретична частина. Стилї і жанри мовлення. Стилїстичні можливості. Мовні засоби різних стилів.

Практична частина. Виконання вправ і завдань на вдосконалення вмінь щодо вибору стилю мовлення. Робота з текстами для визначення стилів і жанрів мовлення, обговорення результатів.

5.2. Особливості наукового стилю (6 год.)

Теоретична частина. Особливості наукового стилю. Жанри наукового стилю (конспект, реферат, тези, відгук, рецензія). Опрацювання мовних кліше наукового стилю, що є загальноновживаними під час захисту дослідницької роботи: The main / principal / fundamental characteristics of...; It is well known / generally accepted / common knowledge that...; In recent years there has been considerable / growing interest in...; The last two years have witnessed / seen a huge growth in...; A basic / common / fundamental / crucial / major issue of...; The central / core problem of...; This paper outlines / proposes / describes / presents a new approach to...; This paper is an overview of / a review of / a report on / a preliminary attempt to...; The aim of our work / research / study / analysis is to further / extend / widen / broaden current knowledge of...; The aim predetermined the necessity to solve

the following tasks...; This paper calls into question / takes a new look at / re-examines / sheds new light on...; This paper is divided into two sections; The first section / Section 1 gives a brief overview of...; The second section examines / analyses...; There is a considerable / vast amount of literature on...; The material is made up of / is composed of / is based on...; It is interesting / critical / crucial / important / fundamental to note that...; Our study provides additional support for / further evidence for / considerable insight into...; Our work has led us to conclude / the conclusion that...

Практична частина. Відбір мовних засобів для написання конспекту, реферату, тез, відгуку, рецензії. Виконання вправ на відбір мовних засобів, дотримання стилю під час написання конспекту, реферату, тез, відгуку, рецензії. Написання конспекту, реферату, тез, відгуку, рецензії (на вибір). Використання освітньої інтернет-платформи «Bitesize» для інтерактивного навчання писемного мовлення (<http://www.bbc.co.uk/schools/ks2bitesize/english/writing/>).

5.3. Текст. Типи текстів за стилями та жанрами (3 год.)

Теоретична частина. Текст. Наукові тексти (тексти підручників, наукові статті, монографії, доповіді, реферати). Офіційно-ділові тексти (заява, характеристика, пояснювальна записка, анкета, автобіографія, рекомендація тощо). Інформаційно-публіцистичні (передова, стаття, інформаційний огляд, коментар, нарис, фейлетон). Художні тексти.

Практична частина. Відбір мовних засобів для складання наукових, офіційно-ділових, інформаційно-публіцистичних текстів. Складання автобіографій, анкет. Використання освітньої інтернет-платформи для інтерактивного навчання писемного мовлення «Bitesize» (<http://www.bbc.co.uk/schools/ks2bitesize/english/writing/>).

Розділ 6. Основи мовленнєвої комунікації (18 год.)

6.1. Види і функції комунікації (3 год.)

Теоретична частина. Мовленнєва комунікація, її характеристики. Функції комунікації. Вербальна і невербальна комунікація. Місце і функції вербальної і

невербальної комунікації в міжособистісному спілкуванні. Постулати успішної комунікації (за Г.П. Грайсом). Закони спілкування (за Й.А. Стерніним). Основні правила мовлення. Аспекти мовленнєвої ситуації. Етикет і мовлення. Культура поведінки, культура спілкування та мовленнєвий етикет.

Практична частина. Укладання «Групової угоди» щодо правил спілкування на заняттях гуртка. Групові тренінги, ситуативні та рольові ігри.

6.2. Специфіка ведення діалогу (3 год.)

Теоретична частина. Діалог. Види діалогів: діалог-розпитування; діалог-домовленість; діалог-обмін враженнями / думками; діалог-обговорення / діалог-дискусія. Мистецтво ставити запитання. Мистецтво відповідати на запитання.

Практична частина. Груповий тренінг, ситуативна та рольова ігри, дебатний міні турнір. Рольова гра «Захист проєкту».

6.3. Виступ перед аудиторією (6 год.)

Теоретична частина. Культура мовлення під час публічного виступу. Оратор і вимоги до нього. Завоювання уваги аудиторії.

Практична частина. Метафорична вправа «Портрет успішного оратора». Попередній захист проєкту. Аналітична робота: виявлення недоліків у виступі, коментування, поради. Оприлюднення доповіді та презентації за результатами проєктної діяльності.

6.4. Мова та культура (6 год.)

Теоретична частина. Культурологія як наука. Культура як об'єкт культурології. Зв'язок між мовою та історією нації. Національно-культурна специфіка англійської мови. Культура міжнаціонального спілкування. Твори мистецтва та літератури про історію, звичаї, традиції, мистецькі скарби, духовну культуру, морально-етичні цінності жителів Великої Британії.

Практична частина. Розвиток мовленнєвої компетенції [використання інтернет-порталів «Into the Book» (<http://reading.ecb.org/>), «BBC News» (<http://www.bbc.co.uk/news/>)]. Перегляд автентичних відеоматеріалів на сайті «ESLvideo» (<http://www.eslvideo.com>), виконання завдань за переглянутим. Читання, обговорення автентичних текстів. Перегляд документальних, художніх

фільмів, вистав, тематичних виставок. Зустрічі з носіями мови, викладачами-лінгвістами закладів вищої освіти.

Розділ 7. Проєктна діяльність (47 год.)

7.1. Робота над проєктом (23 год.)

Теоретична частина. Поняття про науку. Проєктна діяльність. Дослідницька діяльність. Дослідження як форма існування і розвитку науки. Особливості проєктної діяльності вихованців. Типи робіт (реферативні, описові, пошукові тощо) з мовознавства: літературознавчі, лінгвістичні, перекладознавчі. Основні вимоги до тематики проєктів. Алгоритм проєктної діяльності. Постановка проблеми. Вибір теми. Обґрунтування актуальності. Вибір методів. Написання плану. Підготовка проєкту. Аналіз, оброблення, систематизація матеріалу. Інтерпретація результатів. Формулювання висновків та узагальнень. Написання й оформлення проєкту. Правила цитування та оформлення посилань у тексті. Поняття інформації. Види інформаційних ресурсів і правила роботи з ними. Бібліографія. Каталоги, їх види. Використання освітніх та пошукових інтернет-ресурсів. Прийоми зберігання інформації (тези, анотація, цитування, конспект, план). Систематизація знань (класифікації, таблиці, графи, схеми тощо).

Практична частина. Обговорення списку запропонованих тем проєктів. Вибір теми проєкту. Розгляд запропонованих прикладів проєктів. Проведення тренінгу «Як знайти ідею». Складання індивідуальних планів роботи. Визначення теми, мети, завдань проєкту. Розроблення плану індивідуального проєкту. Робота в бібліотеці. Робота з каталогами, довідниками, словниками, літературними джерелами та інформацією в мережі Інтернет. Складання конспектів, планів, тематичних виписок, тез. Виконання практичної частини роботи за обраними методиками. Розробка таблиць, схем до проєкту. Робота над змістом проєкту, редагування й оформлення. Індивідуальні та групові консультації з керівником.

7.2. Презентація результатів проєктної діяльності (24 год.)

Теоретична частина. Форми представлення результатів проєктної діяльності. Постер, вимоги до оформлення. Розробка презентації, вимоги до їх структури і змісту. Оцінювання результатів проєктної діяльності учнів. Культура мовлення під час ведення дискусії.

Практична частина. Складання плану захисту проєкту. Підготовка матеріалів для захисту результатів проєкту, їх презентація, обговорення.

Підсумок (2 год.)

Теоретична частина. Підсумки роботи за рік. Поради й рекомендації щодо подальшої роботи за індивідуальними проєктами.

Практична частина. Складання портфоліо вихованців за результатами навчання. Зворотний зв'язок: групова гра «Коло вражень».

ПРОГНОЗОВАНИЙ РЕЗУЛЬТАТ

Вихованці мають знати:

- правила безпеки життєдіяльності та поведінки під час занять гуртка, у кабінеті та закладі;
- основні відомості з лінгвістики, культурології;
- систему граматичних часів, правила їх узгодження;
- форми, види, стани та способи англійських дієслів;
- види речень; члени речення, способи їх вираження;
- способи словотворення в англійській мові;
- стилі і жанри мовлення, їх особливості;
- правила спілкування під час роботи в колективі;
- особливості публічного виступу;
- значення творчих підходів до розв'язання освітніх, науково-дослідницьких завдань;
- вимоги до оформлення проєктної роботи;
- алгоритм проєктної діяльності;
- форми наочного представлення матеріалів для захисту проєкту, етапи захисту роботи.

Вихованці мають вміти:

- дотримуватися правил безпеки життєдіяльності та поведінки в кабінеті та закладі позашкільної освіти під час занять гуртка;
- оперувати в усному та писемному мовленні основними поняттями з морфології, лексикології, синтаксису, словотвору, фразеології;
- знаходити в тексті й характеризувати за граматичними ознаками вивчені частини мови;
- розрізняти, будувати та вживати видо-часові форми дієслова;
- застосовувати пунктуаційні правила, пояснювати розділові знаки в реченнях;
- визначати стилі, жанри мовлення;

- формулювати власну думку у всіх стилях і жанрах мовлення;
- осмислювати, запам'ятовувати почуте і прочитане, робити короткі записи в процесі слухання і читання, робити висновки, висловлювати власну думку щодо сприйнятого;
- виступати перед аудиторією, правильно звертатися, вибирати інтонацію, темп і гучність виступу;
- дотримуватися вимог щодо культури спілкування з ровесниками і старшими;
- використовувати культурологічні знання у власному мовленні;
- формулювати мету і завдання дослідження, аргументувати вибір;
- досягати мети, розв'язувати завдання, визначені в проєктній роботі;
- оформлювати, презентувати результати дослідження відповідно до вимог.

Вихованці мають набути досвід:

- формулювати власну позицію;
- співпрацювати з іншими на результат, спілкуючись іноземною мовою;
- розв'язувати конфлікти у комунікативних ситуаціях;
- переконувати, аргументувати, досягати взаєморозуміння, компромісу у ситуаціях міжкультурного спілкування;
- переконувати засобами іноземної мови у важливості дотримання прав людини;
- критично оцінювати інформацію з різних іншомовних джерел, творчо підходити до розв'язання дослідницьких завдань;
- підвищення інтересу до пізнавально-пошукової діяльності;
- потреби у творчій самореалізації та духовному самовдосконаленні;
- висловлювати іноземною мовою власні почуття, переживання і судження щодо творів мистецтва;
- порівнювати та оцінювати мистецькі твори та культурні традиції різних народів.

ЛІТЕРАТУРА

1. Brook-Hart G. Complete First: B2 English Profile (Student's Book & Work Book). Cambridge : Cambridge University Press, 2014. 250 p.
2. Eastwood J. Oxford Practice Grammar. Oxford University Press, 2011.
3. Биковська О. В. Методологічна сутність компетентнісного підходу в позашкільній освіті / О.В. Биковська. Педагогіка і психологія формування творчої особистості: проблеми і пошуки: зб. наук. пр. Запоріжжя, 2007. Вип. 44. С. 77—85.
4. Івненко Н. В. Національна мовна картина світу засобами вираження моральних цінностей (на матеріалі англійської та української мов). Вісник КНУ ім. Тараса Шевченка. 2009. Т. 1. С. 132—135
Селіванова О. О. Лінгвістична енциклопедія. Полтава: Довкілля, 2010. 844 с.
5. Фоміних Н. Ю. Інформаційно-комунікаційні технології у викладанні філологічних дисциплін : навч.-метод. посіб. Севастополь: Рібест, 2010. 196 с.
6. V. Lemeshchenko-Lagoda, O. Suprun. English Reader. Earth Sciences and Surveying. Навчально-методичний посібник для самостійного позааудиторного читання. Мелітополь: ФО-П Однорог, 2022. – 35 с.